

Prewencja konserwatorska - słownik pojęć

efektywność energetyczna – proporcja między tym, ile korzyści uzyskujemy z używania danego obiektu, urządzenia technicznego lub instalacji, gdy są one używane w typowych warunkach, a ilością energii, która jest zużywana przez te rzeczy lub ilością energii potrzebną do wykonania pewnej usługi, która jest niezbędna do osiągnięcia tych korzyści – źródło definicji: Portal Ochrony Środowiska

ekwiwalent dwutlenku węgla (CO₂e) – ang. carbon dioxide equivalent, uniwersalna jednostka służąca do pomiaru emisji gazów cieplarnianych, uwzględniająca ich różny wpływ na ocieplenie globalne; CO₂e określa stężenie dwutlenku węgla, którego emisja wpłynęłaby na bilans energii Ziemi w tym samym stopniu, co dana substancja; wyrażany w jednostkach ppmv (części na milion, objętościowo) – źródło definicji: Portal Ochrony Środowiska

emisja – wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio, w wyniku działalności człowieka, do powietrza, wody, gleby lub ziemi: a) substancji, b) energii, takiej jak: ciepło, hałas, wibracje lub pola elektromagnetyczne – źródło definicji: Portal Ochrony Środowiska

„last on, first off” – powszechnie stosowane określenie na praktykę, w której ze względu na wartość obiektu lub inny powód skrócenia okresu użyczenia obiektu, jego transport, montaż i demontaż są tak planowane, aby obiekt był ostatnim umieszczanym na wystawie przed jej otwarciem i pierwszym zabieranym z wystawy po jej zamknięciu

odnawialne źródło energii (OZE) – niekopalne, naturalne źródła energii, które są odnawiane w naturalny sposób; obejmują one różnorodne technologie i zasoby, które przyczyniają się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych i ochrony środowiska m.in. energię wiatru, promieniowania słonecznego, energię aerotermalną (energia powietrza), geotermalną (energia ziemi), hydrotermalną (energia wody), hydroenergię (energia wodna), oraz energię z fal, prądów i pływów morskich – źródło definicji: Portal Ochrony Środowiska

regulacja warunków klimatu – ang. climate control, ogół działań mających na celu monitorowanie, kształtowanie i utrzymywanie parametrów klimatu (takich jak temperatura, wilgotność względna powietrza, natężenie światła, poziom promieniowania UV, IR itp.) na określonym poziomie; można wyróżnić aktywną regulację warunków klimatu (poprzez zastosowanie aktywnych metod, np. systemów klimatyzacji, elektrycznych urządzeń do nawilżania bądź osuszania powietrza) oraz pasywną (poprzez zastosowanie pasywnych metod, np. żelu silikatowego)

reguła pierwszeństwa zielonej opcji – zastosowanie ekologicznego rozwiązania bądź rozważanie w pierwszej kolejności jego zastosowania – więcej: Zielony Protokół Bizot

„udokumentowana fluktuacja” – ang. proofed fluctuation, koncepcja opierająca się na obserwacji, że dla obiektów, które przez długi czas były przechowywane w jednym środowisku i zdążyły się do niego zaaklimatyzować, bezpieczny zakres wilgotności względnej określany jest przez największe wahania tego parametru w przeszłości, a w przypadku utrzymania wahań klimatu w granicach tych, które już zostały odnotowane, ryzyko powstania nowych uszkodzeń fizycznych jest niezwykle małe

wilgotność względna powietrza (RH) – ang. relative humidity, miara zawartości pary wodnej w powietrzu, najczęściej wyrażana w procentach, jako stosunek wilgotności bezwzględnej do maksymalnej wilgotności w danej temperaturze

wirtualny kurier – ang. virtual courier, zdalne uczestnictwo w procesach rozpakowania bądź pakowania obiektów, ocenie stanu zachowania, montażu i demontażu, nadzoru nad przemieszczaniem w instytucji biorącej obiekty w użyczenie, w czasie rzeczywistym - przy użyciu środków komunikacji na odległość, w szczególności urządzeń mobilnych (telefonów komórkowych, tabletów), kamer oraz komputerów, z odpowiednim oprogramowaniem, bądź bezpośrednio po wykonaniu wyżej wymienionych działań, w formie komunikacji mailowej (poprzez analizę przesłanych przez instytucję biorącą w wypożyczenie zdjęć i/lub nagrań filmowych dokumentujących dany proces) – więcej: Zielony Protokół Bizot

zielona opcja – najbardziej ekologiczne rozwiązanie – więcej: Zielony Protokół Bizot

Zielony Protokół Bizot – ang. Bizot Green Protocol, dokument zawierający zalecenia dla muzeów dotyczące m.in. parametrów klimatu, opracowany przez Grupę Bizot (Międzynarodową Grupę Organizatorów Dużych Wystaw), po raz pierwszy opublikowany w 2015 roku, zaktualizowany w 2023 roku i wzbogacony o opis doświadczeń muzeów z wdrażania zrównoważonych rozwiązań oraz zalecenia w kontekście bardziej proekologicznych transportów muzealnych – więcej: Zielony Protokół Bizot

zrównoważony rozwój – rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń – źródło definicji: Portal Ochrony Środowiska